

ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

вул. Арсенальна, 9/11, м. Київ, 01011, тел./факс (044) 239-76-40
E-mail: inform@drs.gov.ua, Сайт: www.drs.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 39582357

від _____ № _____ на № _____ від _____ 20 ____ р.

РІШЕННЯ про відмову в погодженні проекту регуляторного акта

Державна регуляторна служба України (далі – ДРС) відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» розглянула проект наказу Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України «Про затвердження Правил виконання маркшейдерських робіт під час розробки родовищ рудних та нерудних корисних копалин» (далі - проект наказу та проект Правил відповідно), а також документи, що додаються до нього, подані листом Державної служби України з питань праці від 13.07.2020 № 4694/1/9.3-20.

За результатами проведеного аналізу проекту наказу та аналізу регуляторного впливу на відповідність вимогам статей 4, 5, 8 і 9 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі – Закон про регуляторну політику), Державна регуляторна служба України

встановила:

проектом наказу пропонується визначити організаційні та технічні вимоги до маркшейдерських робіт при відкритому і підземному способах розробки родовищ рудних та нерудних корисних копалин, будівництві гірничих підприємств, використанні надр у цілях, що не пов’язані із видобуванням корисних копалин, а також структуру маркшейдерської служби гірничодобувного підприємства, правила ведення та зміст маркшейдерської документації тощо.

Однак, проект наказу не може бути погоджений ДРС у наданій редакції з огляду на таке.

Відповідно до частини другої статті 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов’язані діяти лише на підставі, *в межах повноважень та у спосіб*, що передбачені *Конституцією та законами України*.

Аналогічні норми закріплені в статті 3 Закону України «Про центральні органи виконавчої влади», де зазначено, що *організація, повноваження і порядок діяльності міністерств, інших центральних органів виконавчої влади визначаються Конституцією України, цим та іншими законами України*.

Тобто, будь-які повноваження центрального органу виконавчої влади, а також механізми їх реалізації мають бути визначені та закріплені виключно на законодавчому рівні.

Згідно з Порядком подання нормативно-правових актів на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України та проведення їх державної реєстрації, затвердженим наказом Міністерства юстиції України від 12.04.2005 №34/5, наказ – це акт організаційно-розпорядчого характеру чи нормативно-правового змісту, що видається суб'єктом нормотворення у процесі здійснення ним виконавчо-розпорядчої діяльності з метою виконання покладених на нього завдань та здійснення функцій відповідно до наданої компетенції з основної діяльності, адміністративно-господарських або кадрових питань, *прийнятий (виданий) на основі Конституції та інших актів законодавства України, міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, та спрямований на їх реалізацію*, спрямування регулювання суспільних відносин у сферах державного управління, віднесеніх до його відання.

Так, у преамбулі проекту наказу міститься посилання на статтю 28 Закону України «Про охорону праці», статей 53, 56, 61, 63 Кодексу України про надра, статей 10, 24 Гірничого закону України, Положення про Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20 серпня 2014 року № 459 (далі - Положення).

Водночас, за результатом аналізу норм зазначених статей Законів України, Кодексу та Положення, на виконання яких і розроблено даний проект наказу встановлено, що зазначені статті нормативно-правових актів, як в частині вказаних статей так і в цілому, не містять положень, які б передбачали розроблення проекту Правил.

Тобто, правові підстави для розробки проекту Правил відсутні, а тому розробка проекту наказу не узгоджується з одним з принципів державної регуляторної політики, встановлених статтею 4 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», а саме, принципом передбачуваності, під яким розуміється послідовність регуляторної діяльності, відповідність її цілям державної політики, а також планам з підготовки проектів регуляторних актів, що дозволяє суб'єктам господарювання здійснювати планування їхньої діяльності та статтею 5 цього Закону, якою визначено, що забезпечення здійснення державної регуляторної політики включає, серед іншого, *недопущення прийняття регуляторних актів, які є непослідовними або не узгоджуються чи дублюють діючі регуляторні акти*.

Водночас під час доведення доцільноті прийняття проекту наказу, розробником у розділі I Аналізу регуляторного впливу (далі - АРВ) акцентована увага виключно на тому, що на разі існує нагальна потреба прийняття актуалізованого нормативно-правового акта, яким би визначались правила проведення маркшейдерських робіт під час розробки рудних та нерудних корисних копалин, адже на сьогодні у вугільній промисловості на заміну „Інструкція по производству маркшейдерских работ”, затвердженой Державним комітетом з нагляду за безпечним веденням робіт у промисловості і гірничому

30 | 0220014232 |

 0 0 0 0 2

нагляду при Раді Міністрів СРСР 20 лютого 1985 року, введений у дію галузевий керівний документ КД 12.05.203-2000 „Маркшайдерські роботи на вугільних шахтах і розрізах. Інструкція”. У той же час, нормативно-правові акти, що регулюють правила виконання маркшайдерських робіт під час розробки родовищ корисних копалин, будівництва, реконструкції, ліквідації (консервації) гірничих підприємств з видобутку рудних та нерудних корисних копалин, а саме: „Інструкція по производству маркшайдерских работ”, затверджена Державним комітетом з нагляду за безпечним веденням робіт у промисловості і гірничому нагляду при Раді Міністрів СРСР 20 лютого 1985 року (НПАОН 74.2-5.01-85); „Інструкция по производству маркшайдерских замеров и контролю горных работ на предприятиях черной металлургии СССР”, затверджена Державним комітетом з нагляду за безпечним веденням робіт у промисловості і гірничому нагляду при Раді Міністрів СРСР 01 листопада 1985 року (НПАОН 74.2-5.03-85); „Інструкция по производству маркшайдерских замеров и контролю горных работ на предприятиях Министерства черной металлургии СССР”, затверджена Державним комітетом з нагляду за безпечним веденням робіт у промисловості і гірничому нагляду при Раді Міністрів СРСР 01 січня 1985 року (НПАОН 74.2-5.06-85) - розроблені ще за часів СРСР.

Зазначене, не дозволяє встановити проблеми, які виникають під час здійснення своєї діяльності як у суб'єктів господарювання, так і у відповідних контролюючих органів, та не дозволяє дослідити практичну необхідність актуалізації зазначених вище актів радянських часів на рівні чинного національного законодавства.

При цьому різноманітність та різнонаправленість задекларованих розробником проблем не дає змоги належним чином сфокусувати увагу на головних причинах, що покладені в основу розробки проекту наказу. Дані обставини, а також те, що під час аналізу розробник обмежився тільки текстовим описом проблеми та не навів аналітичні дані, що об'єктивно підтверджують її наявність, не дає змоги чітко ідентифікувати недоліки чинного регулювання.

Також, приймаючи до уваги метод визначення та спосіб аналізу проблеми, фактично є ситуація, за якої у Розділі II АРВ не встановлені чітко визначені цілі державного регулювання, що безпосередньо пов'язані із розв'язанням заявленої проблеми або декількох проблем одночасно, та які показники заплановано досягнути за результатами прийняття відповідного регуляторного акта.

Так, головним розробником викладені цілі впровадження відповідного регулювання без лаконічно сформованого результату, без використання термінології, яка б вказувала на завершеність процесу (зменшити, збільшити, організувати тощо), та без застосування вимірювальних якісних, кількісних та часових показників одночасно, а тому необхідність та вагомість прийняття запропонованого проекту наказу не є доведеною.

Одночасно, в порушення вимог Закону про регуляторну політику та Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 (зі змінами) (далі - Методика), у Розділі V не наведений опис дієвих механізмів дії запропонованого регуляторного акта, які безпосередньо мають призвести до розв'язання вказаної у

3.0
0220014232

00003

АРВ проблеми. Основним механізмом пропонується вважати прийняття та фактичну реалізацію положень регуляторного акта. При цьому, для суб'єктів господарювання цей механізм полягатиме в ознайомлені із прийнятим нормативно-правовим актом та використанням його приписів під час здійснення своєї виробничої діяльності з розробки корисних копалин, а для органів виконавчої влади – в забезпеченні інформування громадськості про прийнятий нормативно-правовий акт шляхом його оприлюднення в засобах масової інформації та на офіційному сайті Державної служби України з питань праці, забезпеченні державного нагляду за станом виконання вимог нормативно-правового акта.

Слід наголосити, що наведений механізм не є механізмом за своєю суттю, оскільки не розкриває комплексну взаємодію усіх учасників процесу з одночасним обґрутуванням, що виконання даного алгоритму дій усіма сторонами дійсно призведе до вирішення саме тієї проблеми проти якої він, власне, і був впроваджений.

Також розробником не дотримано вимог Закону про регуляторну політику та Методики в частині визначення показників результативності дій регуляторного акта.

Зокрема розробник у Розділі VIII АРВ до проекту наказу, поряд із додатковими показниками результативності проекту регуляторного акта, потрібно навести 4 обов'язкові показники відстеження результативності, які визначені пунктом 10 Методики.

Відтак, поза увагою головного розробника залишився такий обов'язковий показник результативності, як розмір коштів та час, що витрачатимуться суб'єктами господарювання та/або фізичними особами, пов'язаними з виконанням вимог акта.

Зазначене не дозволить в подальшому об'єктивно оцінити, наскільки обраний розробником спосіб державного втручання відповідає проблемі, що потребує врегулювання, та наскільки його застосування буде ефективним для її вирішення.

Підsumовуючи вищезазначене, констатуємо, що АРВ до проекту наказу підготовлений за формально-декларативним принципом, без наявності усієї необхідної інформації, передбаченої Законом про регуляторну політику та Методикою, що в свою чергу, не доводить відповідність проекту наказу принципам державної регуляторної політики.

Крім цього, на адресу ДРС надійшов лист від представника відповідного експертного середовища, у якому надані зауваження та пропозиції до запропонованої редакції проекту наказу (лист додається).

Наголошуємо, що відповідно до статті 9 Закону про регуляторну політику, усі зауваження та пропозиції щодо проекту регуляторного акта та відповідного аналізу регуляторного впливу, одержані протягом встановленого строку, підлягають обов'язковому розгляду розробником цього проекту. За результатами цього розгляду розробник проекту регуляторного акта повністю або частково враховує одержані зауваження та пропозиції або мотивовано їх відхиляє.

30 0220014232

 00004

Також, один із ключових принципів державної регуляторної політики, визначених статтею 4 Закону про регуляторну політику - принцип прозорості та врахування громадської думки, передбачає відкритість для фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань дій регуляторних органів *на всіх етапах* їх регуляторної діяльності, обов'язковий розгляд регуляторними органами ініціатив, зауважень та пропозицій, наданих у встановленому законом порядку фізичними та юридичними особами, їх об'єднаннями, обов'язковість і своєчасність доведення прийнятих регуляторних актів до відома фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань, інформування громадськості про здійснення регуляторної діяльності.

Враховуючи вищеперечислене, з метою дотримання зазначених вимог Закону про регуляторну політику, пропонуємо здійснити об'єктивний розгляд отриманих зауважень та позицій, та поінформувати їх автора, а також ДРС, про його результати.

Підсумовуючи зазначене, за результатами розгляду положень проекту наказу та аналізу його регуляторного впливу, встановлено, що проект розроблено без дотримання ключових принципів державної регуляторної політики: доцільності, адекватності, ефективності, збалансованості, передбачуваності, прозорості та врахування громадської думки, визначених статтею 4 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», а також вимог статті 8 цього Закону про регуляторну політику в частині підготовки АРВ з урахуванням вимог Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 (із змінами).

Керуючись частиною четвертою статті 21 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», Державна регуляторна служба України

вирішила:

відмовити в погодженні проекту наказу Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України «Про затвердження Правил виконання маркшейдерських робіт під час розробки родовищ рудних та нерудних корисних копалин».

**Т. в. о. Голови Державної
регуляторної служби України**

Олег МІРОШНІЧЕНКО

Зауваження і пропозиції до проекту наказу Мінекономрозвитку «Про затвердження Правил виконання маркшейдерських робіт під час розробки рудних та нерудних корисних копалин»

Федор <kovalenko_f@ukr.net>

Пн 20.07.2020 14:25

Кому: inform <inform@drs.gov.ua>;

Файл: Вкладень: 1 (34 KB)

Пропозиції до наказу Мінекономрозвитку.docx;

Шановна Державна регуляторна служба України!

Державною службою України з питань праці листом від 13.07.2020 № 4694/1/9.3 – 20 надіслано до Державної регуляторної служби України на погодження проект наказу Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України «Про затвердження Правил виконання маркшейдерських робіт під час розробки рудних та нерудних корисних копалин» (далі – Правила), який розташований в Таблиці надходжень проектів регуляторних актів на сайті ДРС.

З метою:

- розмежування і усунення можливих взаємних накладень законодавства 2 - х сфер господарської діяльності;
- унеможливлення подвійного обтяження суб'єктів господарювання від дублювання заходів державного нагляду і контролю,

пропоную доопрацювати проект Правил і внести до його наступні зміни.

Пропозиція 1

Главу 1 «Загальні положення» розділу XI «Структура маркшейдерської служби гірничого підприємства» проекту Правил (стор. 189) доповнити пунктом 9 наступного змісту:

«9. Головні (старші) маркшейдери зобов'язані бути сертифікованими інженерами – геодезистами, мати відповідний кваліфікаційний сертифікат, внесені до Державного реєстру сертифікованих інженерів-геодезистів та бути відповідальними за якість результатів топографо-геодезичних і картографічних робіт.»

Пропозиція 2

Пункт 14 Глави 1 «Загальні вимоги» розділу II «Основні вимоги щодо виконання маркшейдерських робіт та завдання маркшейдерської служби гірничого підприємства» проекту Правил (стор. 11) викласти в такій редакції:

«14. Державний нагляд і контроль за дотриманням вимог щодо виконання маркшейдерських робіт під час розробки рудних та нерудних родовищ корисних копалин і використання відпрацьованих гірничих виробок здійснюють територіальні органи Держпраці.

Територіальні органи Держпраці при здійсненні державного нагляду і контролю перевіряють виконання зазначених маркшейдерських робіт з відповідних питань, окрім питань, регламентованих «Уніфікованою формою акта, що складається за результатами проведення планового (позапланового) заходу державного нагляду (контролю) щодо додержання суб'єктом господарювання вимог законодавства у сфері топографо – геодезичної і картографічної діяльності», затвердженого наказом Міністерства аграрної політики та продовольства України від 12.11.2018 № 543, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.11.2018 року за № 1368/32820».

Детальне обґрунтування наданих пропозицій наведено у Word - файлі, який прикріплюється до електронного листа.

З повагою Коваленко Федір Іванович,

Шановна Державна регуляторна служба України!

Державною службою України з питань праці листом від 13.07.2020 № 4694/1/9.3 – 20 надіслано до Державної регуляторної служби України на погодження проект наказу Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України «Про затвердження Правил виконання маркшейдерських робіт під час розробки рудних та нерудних корисних копалин» (далі – Правила), який розташований в Таблиці надходжень проектів регуляторних актів на сайті ДРС.

Я з повагою відношуся до фахівців, які розробили цей об'ємний проект нормативно-правового акта.

Разом з тим, цей проект Правил тісно переплів в одне ціле дві діючі в Україні сфери господарської діяльності, кожна з яких окремо регулюється своїм чинним законодавством України, а саме:

сферу гірничих відносин;
і сферу топографо-геодезичної і картографічної діяльності.

Тому з метою:

розмежування і усунення можливих взаємних накладень законодавства цих сфер господарської діяльності;

унеможливлення подвійного обтяження суб'єктів господарювання від дублювання заходів державного нагляду і контролю,

пропоную доопрацювати проект Правил і внести до його наступні зміни.

Пропозиція 1

Главу 1 «Загальні положення» розділу XI «Структура маркшейдерської служби гірничого підприємства» проекту Правил (стор. 189) доповнити пунктом 9 наступного змісту:

«9. Головні (старші) маркшейдери зобов'язані бути сертифікованими інженерами – геодезистами, мати відповідний кваліфікаційний сертифікат, внесені до Державного реєстру сертифікованих інженерів-геодезистів та бути відповідальними за якість результатів топографо-геодезичних і картографічних робіт.»

Обґрунтування

Абзацами восьмим – десятим частини першої статті 1 Закону України «Про топографо-геодезичну і картографічну діяльність» (далі – Закон) визначено, що:

топографо-геодезична і картографічна діяльність - наукова, виробнича і управлінська діяльність, спрямована на визначення параметрів фігури, гравітаційного поля Землі, координат точок земної поверхні та їх змін у часі, створення і використання державної геодезичної і гравіметричної мереж України, мережі постійно діючих станцій супутникового спостереження, топографічних, тематичних карт (планів), створення та оновлення картографічної основи для державних кадастрів, банків (баз) геопросторових даних та геоінформаційних систем;

топографо-геодезичні та картографічні роботи - процес створення геодезичних, топографічних і картографічних матеріалів, даних, топографо-геодезичної та картографічної продукції;

результати топографо-геодезичної і картографічної діяльності - геодезичні, топографічні, картографічні матеріали, продукція, інформація тощо.

Абзацом шостим статті 5 Закону регламентовано, що суб'єктами топографо-геодезичної і картографічної діяльності є:

юридичні та фізичні особи, які володіють необхідним технічним та технологічним забезпеченням та у складі яких за основним місцем роботи є сертифікований інженер-геодезист, що є відповідальним за якість результатів топографо-геодезичних і картографічних робіт.

При цьому, професійну підготовку та кадрове забезпечення у сфері топографо-геодезичної і картографічної діяльності визначено статтею 5¹ Закону.

Вимоги до технічного і технологічного забезпечення виконавців топографо-геодезичних і картографічних робіт затверджені наказом Міністерства аграрної політики продовольства України від 11.02.2014 № 65, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 08.04.2014 року за № 395/25172.

Разом з тим, у 12 пунктах проекту Правил при виконанні маркшейдерських робіт йде мова про виконання топографо – геодезичних і картографічних робіт та робляться посилання на нормативно-правові акти із сфери топографо-геодезичної і картографічної діяльності.

Це наступні пункти проекту Правил:

- пункти 4 – 5 Глави 1 «Загальні вимоги» розділу II «Основні вимоги щодо виконання маркшайдерських робіт та завдання» (стор. 9);
- пункт 15 цієї ж глави (стор. 11 – 12);
- пункт 5 Глави 1 «Загальні положення» розділу III «Маркшайдерсько-геодезичне і топографічне забезпечення розробок родовищ рудних та нерудних корисних копалин» (стор. 16 – 17);
- пункт 9 цієї ж глави (стор. 17);
- пункт 7 Глави 2 «Планова маркшайдерська опорна мережа» цього ж розділу (стор. 19);
- пункти 1 та 3 Глави 3 «Висотна маркшайдерська опорна мережа» цього ж розділу (стор. 26);
- пункти 1 та 5 Глави 5 «Знімальні роботи» цього ж розділу (стор. 32 – 33 і стор. 34);
- пункт 3 Глави 1 «Створення планово-висотної маркшайдерської основи кар’єру» розділу IV «Маркшайдерські роботи під час відкритої розробки рудних та нерудних родовищ корисних копалин» (стор. 42);
- пункт 23 Глави 2 «Знімання подробиць кар’єру» цього ж розділу (стор. 53);
- додаток 1 до Правил повністю присвячений «Системі геодезичних координат в Україні» в якому надається перелік нормативно – правових актів із сфери топографо – геодезичної і картографічної діяльності, якими регламентується застосування таких систем.

Водночас пунктом 5 Глави 1 «Загальні положення» розділу III «Маркшайдерсько-геодезичне і топографічне забезпечення розробок родовищ рудних та нерудних корисних копалин» (стор. 16 – 17), конкретно регламентовано, що:

«Роботи з побудови маркшайдерської опорної мережі на земній поверхні і знімання земної поверхні виконуються відповідно до:

- Інструкції з топографічного знімання у масштабах 1:5000, 1:2000, 1:1000 та 1:500, затвердженої наказом Головного управління геодезії, картографії та кадастру при Кабінеті Міністрів України від 09 квітня 1998 року № 56,

зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 23 червня 1998 року за № 393/2833 (далі – ГКНТА-2.04.-02-98);

- Порядку побудови Державної геодезичної мережі, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 07 серпня 2013 року № 646 “Деякі питання реалізації частини першої статті 12 Закону України “Про топографо-геодезичну і картографічну діяльність”;

- та інших нормативно-правових актів у сфері топографо-геодезичної і картографічної діяльності.

Таким чином, гірничі підприємства, в складі яких проектом Правил передбачається створення маркшейдерської служби для виконання маркшейдерських робіт, будуть юридичними особами, які виконуватимуть топографо – геодезичні і картографічні роботи.

Тобто, вони по факту будуть суб’єктами топографо-геодезичної і картографічної діяльності.

Маркшейдерські служби гірничих підприємств будуть створювати актуальні топографічні плани та карти, але із-за відомчої належності про ці матеріали не буде відомо.

Результати топографо-геодезичної і картографічної діяльності гірничих підприємств - геодезичні, топографічні, картографічні матеріали, продукція, інформація тощо, не будуть передаватися до Державного картографо – геодезичного фонду України згідно з вимогами «Положення про порядок надходження, зберігання, використання та обліку матеріалів Державного картографо - геодезичного фонду України», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 22.07.1999 № 1344.

Гірничі підприємства спеціалізуються на видобутку корисних копалин, зокрема таких як: руда, граніт, сіль, доломіти, вугілля, різні мінерали, калій, торф та багато інших.

Географічно гірничі підприємства розташовані по всій території України.

І вважайте, що на загальній карті України більш детального масштабу будуть білі плями в тих місцях, де розташовані гірничі підприємства.

Крім того, нещодавно набрав чинності Закон України від 13.04.2020 554-IX «Про національну інфраструктуру геопросторових даних» (далі – Закон про геодані).

Це один з основних законів, які призначені забезпечити відкриття ринку землі в Україні.

Тематичні набори (види) геопросторових даних визначено в Додатку до «Закону про геодані».

До таких геопросторових даних, згідно з пунктом 21 Додатку, відносяться дані про «Виробничі, промислові та логістичні об'єкти, а саме: промислові та виробничі об'єкти, у тому числі водозабірні споруди, споруди гірничодобувної промисловості, складські об'єкти».

Водночас, пунктом 33 Додатку, до таких видів геопросторових даних віднесено дані про:

«Мінеральні ресурси, а саме:
родовища корисних копалин, гірські породи, руди, мінерали, підземні води, відпрацьовані родовища загальнопоширеніх корисних копалин, прояви загальнопоширеніх корисних копалин, шліхові ореоли, точки і зони мінералізації, окремі мінералогічні знахідки з високим вмістом цінних компонентів, геохімічні, геофізичні аномалії.»

Таким чином, гірничі підприємства будуть держателями геопросторових даних (топографічних планів і карт в електронному вигляді на свої території та території з мінеральними ресурсами, які підприємства освоюють).

Відповідно до підпунктів 2 та 3 пункту 1 статті 15 «Закону про геодані» до повноважень держателів даних у сфері національної інфраструктури геопросторових даних належить також:

- забезпечення актуальності, достовірності, обґрунтованості, повноти, точності, відкритості, інтероперабельності геопросторових даних та метаданих;
- забезпечення доступу до своїх геопросторових даних та метаданих, інформаційної взаємодії з іншими держателями даних, у тому числі за допомогою сервісів геопорталів.

Разом з тим зазначаю, що у проекті Правил, розроблених Держпраці, «Структура маркшейдерської служби гірничого підприємства» визначена в розділі XI.

Абзацом першим пункту 4 Глави 2 «Склад маркшейдерської служби гірничодобувного підприємства та її оснащення» цього розділу (стор. 190) передбачається, що:

«До штату маркшейдерської служби гірничого підприємства повинні входити:

головний (старший) маркшайдер;
дільничні маркшайдери;
технік-картограф;
та гірничі робітники на маркшайдерських роботах.»

Керівні функції у маркшайдерській службі гірничого підприємства буде виконувати головний (старший) маркшайдер.

Враховуючи вищепередне та те, що:

- гірничі підприємства по факту будуть суб'єктами топографо-геодезичної і картографічної діяльності, які зобов'язані мати сертифікованого інженера-геодезиста відповідно до абзацу шостого статті 5 Закону України «Про топографо-геодезичну і картографічну діяльність»;
- гірничі підприємства будуть держателями геопросторових даних (топографічних планів і карт в електронному вигляді);
- головний (старший) маркшайдер виконуватиме керівні функції в маркшайдерській службі гірничого підприємства,

пропоную:

Главу 1 «Загальні положення» розділу XI «Структура маркшайдерської служби гірничого підприємства» проекту Правил (стор. 189) доповнити пунктом 9 наступного змісту:

«9. Головні (старші) маркшайдери зобов'язані бути сертифікованими інженерами – геодезистами, мати відповідний кваліфікаційний сертифікат, внесений до Державного реєстру сертифікованих інженерів-геодезистів та бути відповідальними за якість результатів топографо-геодезичних і картографічних робіт.»

Пропозиція 2

Пункт 14 Глави 1 «Загальні вимоги» розділу II «Основні вимоги щодо виконання маркшайдерських робіт та завдання маркшайдерської служби гірничого підприємства» проекту Правил (стор. 11) викласти в такій редакції:

«14. Державний нагляд і контроль за дотриманням вимог щодо виконання маркшайдерських робіт під час розробки рудних та нерудних родовищ корисних копалин і використання відпрацьованих гірничих виробок здійснюють територіальні органи Держпраці.

Територіальні органи Держпраці при здійсненні державного нагляду і контролю перевіряють виконання зазначених маркшейдерських робіт з відповідних питань, окрім питань, регламентованих «Уніфікованою формою акта, що складається за результатами проведення планового (позапланового) заходу державного нагляду (контролю) щодо додержання суб'єктом господарювання вимог законодавства у сфері топографо – геодезичної і картографічної діяльності», затверженого наказом Міністерства аграрної політики та продовольства України від 12.11.2018 № 543, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.11.2018 року за № 1368/32820».

Обґрунтування

У обґрунтуванні до Пропозиції 1 встановлено, що гірничі підприємства у складі яких, згідно з проектом Правил, будуть створюватися маркшейдерські служби, будуть суб'єктами топографо – геодезичної і картографічної діяльності.

Разом з тим, у сфері топографо – геодезичної і картографічної діяльності діє державний геодезичний нагляд, який здійснюється щодо суб'єктів господарювання зазначеної сфери діяльності.

При здійсненні державного геодезичного нагляду керуються наступними нормативно – правовими актами:

- Законом України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності»;
- статтями 23 та 24 Закону України «Про топографо-геодезичну і картографічну діяльність»;
- Критеріями, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність здійснення планових заходів державного нагляду (контролю) за топографо-геодезичною і картографічною діяльністю Державною службою з питань геодезії, картографії та кадастру, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 19.09.2018 № 765;
- Вимогами до технічного і технологічного забезпечення виконавців топографо-геодезичних і картографічних робіт затвердженими наказом Міністерства аграрної політики та продовольства України від 11.02.2014 № 65, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 08.04.2014 за № 395/25172.

- Уніфікованою формою акта, що складається за результатами проведення планового (позапланового) заходу державного нагляду (контролю) щодо додержання суб'єктом господарювання вимог законодавства у сфері топографо-геодезичної і картографічної діяльності, затвердженого наказом Міністерства аграрної політики та продовольства України від 12.11.2018 № 543, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 30.11.2018 за № 1368/32820 (далі – Уніфікований акт).

Разом з тим, пунктом 14 Глави 1 «Загальні вимоги» розділу II «Основні вимоги щодо виконання маркшейдерських робіт та завдання маркшейдерської служби гірничого підприємства» проекту Правил (стор. 11) регламентується, що:

«14. Державний нагляд і контроль за дотриманням вимог щодо виконання маркшейдерських робіт під час розробки рудних та нерудних родовищ корисних копалин і використання відпрацьованих гірничих виробок здійснюють територіальні органи Держпраці.»

У разі затвердження проекту Правил з пунктом 14 у такому вигляді, суб'єкти господарювання матимуть подвійне обтяження від дублювання заходів державного нагляду і контролю, що будуть здійснюватися територіальними органами Держпраці і територіальними органами Держгеокадастру.

Таке дублювання заходів державного нагляду і контролю цими державними органами може бути (для прикладу) щодо перевірки наступних питань:

- дотримання вимог щодо створення мереж полігонометрії 4 класу, 1 і 2 розрядів, наведених в таблиці 1 (стор. 20 проекту Правил).

В Уніфікованому акті перевірка питань щодо створення мереж полігонометрії 4 класу, 1 і 2 розрядів регламентована пунктами 3.14 – 3.16 «Переліку питань щодо проведення заходу державного нагляду (контролю)» (далі – Перелік);

- дотримання вимог щодо створення тріангуляції 4 класу, 1 і 2 розрядів, наведених в таблиці 2 (стор. 21 проекту Правил).

В Уніфікованому акті перевірка питань щодо створення тріангуляції 4 класу, 1 і 2 розрядів регламентована пунктами 3.20 – 3.22 Переліку;

- дотримання вимог щодо створення трилатерації 4 класу, 1 і 2 розрядів, наведених таблиці 3 (стор. 22 проекту Правил).

В Уніфікованому акті перевірка питань щодо створення трилатерації 4 класу, 1 і 2 розрядів регламентована пунктами 3.17 – 3.19 Переліку;

- та інших питань.

Враховуючи вищепередне та з метою унеможливлення подвійного обтяження суб'єктів господарювання від дублювання заходів державного нагляду і контролю, пропоную:

Пункт 14 Глави 1 «Загальні вимоги» розділу II «Основні вимоги щодо виконання маркшейдерських робіт та завдання маркшейдерської служби гірничого підприємства» проекту Правил (стор. 11) викласти в такій редакції:

«14. Державний нагляд і контроль за дотриманням вимог щодо виконання маркшейдерських робіт під час розробки рудних та нерудних родовищ корисних копалин і використання відпрацьованих гірничих виробок здійснюють територіальні органи Держпраці.

Територіальні органи Держпраці при здійсненні державного нагляду і контролю перевіряють виконання зазначених маркшейдерських робіт з відповідних питань, окрім питань, регламентованих «Уніфікованою формою акта, що складається за результатами проведення планового (позапланового) заходу державного нагляду (контролю) щодо додержання суб'єктом господарювання вимог законодавства у сфері топографо – геодезичної і картографічної діяльності», затвердженого наказом Міністерства аграрної політики та продовольства України від 12.11.2018 № 543, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.11.2018 року за № 1368/32820».

З повагою

Федір Іванович Коваленко